

Tárgytematika

Közösségi/multikulturális ápolás és területi gyakorata

NGB_EG052_1

Tárgyfelelős neve: Zborovján Ferencné

Félév: 2014/15/1

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/8/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A képzés során elsajátított szakmai ismeretek integrált alkalmazása egy adott közösség egészségének megőrzése, fejlesztés, helyreállítása érdekében. A közösség epidemiológiai, statisztikai, szociológiai és egészség-kulturális adatainak feltárásával és elemzésével közösségi ápolási diagnózis felállítása, majd ápolási - gondozási terv és tevékenységrendszer összeállítása. A kivitelezés lehetőségei, módszerei, szereplői és eszközszerkezete – a diplomás ápoló szemszögéből.

TANTÁRGY TARTALMA

1.) Elméleti oktatás - előadás: 20 óra Követelmények megbeszélése, a téma jelentőségének kiemelése. A közösségi ápolás kialakulásának történeti áttekintése (USA, UK, EU) Alma-Ata-i Deklaráció (1978) Átfogó jellegű programok az egészségmegőrzés témakörében. „Egészséget 2000-re mindenkinek” - WHO „Egészségmegőrzés Ottawai Chartája” (1986) „Az Egészség 21” 4 fő stratégiai pontja „Népegészségügyi Program Magyarországon” „Multikultúra” fogalma, lényege, hatása az egészségügyi ellátásban Alapfogalmak: - alapellátás - praxis - közösség - közösségi ápolásban alkalmazott modell jellemzői A közösségi ellátás hazai szinterei: - egészségügyi alapellátás - szociális alapellátás A közösségi ápolás folyamata - felmérés - probléma meghatározás (közösségi diagnózis felállítás) - célkitűzés - tervezés - beavatkozás (tevékenység, kivitelezés) – a közösségi ellátás feltételei és jellemzői - értékelés, visszacsatolás, újratervezés A szükségletfelmérés módszerei: betegforgalmi adatok elemzése, összefüggések feltárása, a közösség strukturált felmérése, a család felmérése A szükségletfelmérés (főbb) területei: - környezeti tényezők - kultúra és etnikum (külön szemináriumi feladat) - vallási tényezők - gazdasági körülmények - oktatási körülmények - lakásviszonyok - egészségügyi ellátás szintje, minősége - közösségi szolgáltatások - szociális gondoskodás - rekreációs lehetőségek B.) Gyakorlati feladatok: 1.) Szemináriumi foglalkozások – 40 óra – a hallgatók által elkészített projektek közös feldolgozása - egy egészséges közösség ápolási terve - egy fogyatékkal élő vagy krónikus betegségben szenvedő vagy idős betegekből álló csoport közösségi ápolási tervének elkészítése - egy vallás vagy etnikai csoport egészségmagatartásának, specifikumainak felmérése, ápolási terve 2.) Területi gyakorlat – 30 óra háziorvosi alapellátás területén, adatgyűjtés – 30 óra önálló projektmunka elkészítése

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

3.1 Félévközi követelmények: Három önálló projekt elkészítése a mellékletben megadott szempontok alapján. 3.2 Foglalkozásokon való részvétel: A szemináriumokon való részvétel kötelező. 4 óránál több mulasztás esetén a félévi aláírás megtagadásra kerül. 3.3 Értékelés: Az elkészített projektmunkák értékelése, a beadott munkák minősége, tartalma, formai követelményei alapján, illetve a projektmunkák prezentációval egybekötött előadása, az eredmények értékelése alapján. Projektfeladatok a közösségi ápolásban. 1. Interjúkészítés - egészséges közösségben - korcsoport kiválasztása (18 – 23, 24 – 29, 30 – 35, 36 – 40, 41 – 50 év között) - a minta: 10 fő egészséges felnőtt - nemek szerint heterogén - egy adott közösség tagjai legyenek (pl. tanulók, munkatársak, lakóközösség, baráti társaság) - a

vizsgálat helye: tetszőleges, a közösség jellegéből adódó - módszer: strukturált interjú készítése (külön-külön a tagokkal) - az interjú vezérfonala a közösségi felmérés szempontjai alapján álljon össze - továbbá: a csoport demográfiai adatainak felmérése, szociális adatok, természeti és mesterséges környezet jellemzői, jövedelem, jövedelemgazdálkodás - egyéni anamnézis: gyermekkori betegségek, korábban lezajlott betegségek, műtétek, gyermekek száma stb. - az egyén saját jelen állapotának megítélése (testi-lelki-szociális) Értékelés: az interjúk alapján a csoport egészségi állapotának, szükségleteinek összegzése, értékelése. SWOT analízis összeállítása (külső-belső zavaró, gátló és segítő, támogató tényezők, veszélyek) Ápolási terv elkészítése a csoportra, közösségre vonatkozóan, közösségi diagnózis alapján. 2. Interjúkészítés – fogyatékkal élők – azonos krónikus betegségben szenvedők - idős betegek körében A) Fogyatékkal élők: mozgássérültek vagy érzékszervi károsodással élők B) Idős betegek: otthoni vagy intézményi ellátásban lévők csoportja C) Krónikus betegségben szenvedők kiválasztása az alábbi betegcsoportok közül: a.) szív- és érrendszeri b.) daganatos megbetegedése c.) emésztőrendszeri megbetegedés d.) légzőszervi megbetegedés Interjú: - a minta: 10 fő azonos betegségben szenvedő felnőtt - nemek szerint heterogén - a vizsgálat helye: házi orvosi praxis betegek vagy ismeretségi kör tagjai vagy egyéb terület, de a kliensek csak azonos területről kerülhetnek a vizsgálatba - módszer: strukturált interjú készítése (külön-külön a tagokkal) - az interjú vezérfonala a közösségi felmérés szempontjai alapján álljon össze - továbbá: a csoport demográfiai adatainak felmérése, szociális adatok, természeti és mesterséges környezet jellemzői, jövedelem, környezeti ártalmak, káros szenvedélyek - egyéni anamnézis: gyermekkori betegségek, korábban lezajlott betegségek, műtétek, gyermekek száma stb. - jelen betegség (állapot) nyomon követése: a kezdődő panaszok, orvoshoz fordulás, vizsgálatok (labor, képalkotó egyéb) – az eredmények változása (rövid áttekintés, trend meghatározása) - az alkalmazott terápia lényege (gyógyszeres, műtéti) - az adott kórképhez kapcsolódó primer – secunder – tertier preventio-s tevékenység a praxisban - otthoni ellátás, otthoni szakápolás lehetőségei, igénybevétele - szociális ellátás, szociális gondozás, szociális juttatások ismerete, megléte, igénybevétele - az ellátásban szereplő team összetétele (egészségügyi és szociális) - gyógyászati segédeszközök szükségessége, hozzáférés - a család szerepe, hozzáállása, lehetőségei az adott csoportban - intézményi ellátás lehetőségei, kórházi ápolási napok, beutalás rendszere Értékelés: az adatok alapján közösségi diagnózis meghatározása és ellátási, ápolási terv készítése, a lényeges, közös elemek kiemelésével. 3. Bemutató elemzés egy szabadon választott etnikai vagy vallási csoport egészségmagatartásáról - a csoport bemutatása - szerepe, jelentősége a magyar társadalomban - egészségképük - egészségmagatartás, betegségmagatartás az adott közösségben, csoportban - orvoshoz fordulás - prevenció, promóció lehetőségei - életmód, életvitel - specialitások (táplálkozás, mozgás, öltözködés, higiénia, párkapcsolatok, nemek kapcsolata stb.) az adott csoportban - az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés - környezeti tényezők, hagyományok, kultúra szerepe a csoport életében - a nők és gyermekek helye az adott közösségben - diplomás ápoló szerepe az adott csoporthoz tartozó kliens egészségnevelésében, az otthoni és intézményi ápolásában - lehetséges ápolási tervek az adott közösségben.

KÖTELEZŐ IRODALOM

2.3 Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú kötelező tananyagok: Roberta H. – E.L. Zurek: Bevezetés a közösségi ápolás módszertanába Medicina Kiadó, Budapest, 1999 2.4 Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú ajánlott tananyagok: Népegészségügyi Program